

Ա.ԶԳ.Ա.ՅԻՆ

Յունաց Ս. Պատրիարքը յատկապէս գիր գրելով առ Ս. Պատրիարքն մեր՝ շնորհաւորել է պատրիարքական վերստին դահակալութիւնը։ Շնորհաւորել է նաև Հայոց ազգը՝ իւր սիրելի Պատրիարքը իւր գլուխն ունենալուն համար։ Յունաց Ս. Պատրիարքը այս առթիւ միանգամայն յոյս և վստահութիւն յայտնել է, թէ երկու պատրիարքարանաց բարեկամական յարաբերութիւնք այսուհետև աւելի պիտի ամրապնդին, և տեղի ունեցած ու ունենալիք խնդիրներն սիրով և արդարութեամբ պիտի կարգադրուին։

Մեր Ս. Պատրիարքը փութացել է շնորհակալութեան պատասխան ուղղել, ծանուցանելով թէ իւր հրաժարման պատճառներն արդարև վերցած չեն, սակայն ստիպելով ի բռնութեամբ ձանաց Ազգին՝ ընդունեց դարձեալ պատրիարքական պաշտօնը, ապաստանելով ի շնորհս օգնականութեան Նախախնամութեան, և ի համակրութիւն և ի բարեմաղթութիւն Նորին Սրբապետութեան (Յունաց Ս. Պատրիարքին) պէս մեծ և վեհաշուք անձանց։

Ուրախ եմք այս քաղաքավարական գրոց փոխանակութեան վրայ, բայց աւելի ուրախ պիտի ըլլանք մեր, և մեզի հետ անշուշտ երկու ազգաց բոլոր ողջամիտ մասն՝ երբ երկու պատրիարքարանաց մէջ արդարև անկեղծ բարեկամութիւն հաստատուի, ծագած խնդիրներն արդարութեամբ կարգադրուին, և վըշտի ու գայթակղութեան տեղի չտրուի։ Դժբաղդաբար երկար ժամանակէ հետէ ցայժմ կայ վըշտացուցիչ խնդիր մը, ամուսնական խնդիր մը՝ որոյ կարգադրութիւնը երկու Պատրիարքարանաց մէջ կարելի չըլլալով՝ կառավարական բարձրագոյն ատենաները ելած է։ Այս պատճառաւ զմիւսնացի մանկամարդ հայ կին մը հայրենի երկրէն ելնելով օտար ու տար երկրներ իւր իրաւունքը ձեռք բերելու համար թա-

փառելէն յետոյ, երկու տարի մօտ ժամանակէ ի վեր մայրաքաղաքիս մէջ կգեղերի ի յետին թշուառութեան։ Սա հայկական պատկառ յունազգիի մը հետ ամուսնացած և ամուսինը զինքը ձգած հեռացած ըլլալով՝ մեր Պատրիարքարանի գիմած է. յոյն Պատրիարքարանը չճանչնար այս ամուսնութիւնը, կմիջամտէ, այլ և այլ առարկութեամբ պատճառ կըլլայ խնդրոյն երկարաձգման, և կնոջ թախառնականութեան ու թշուառութեան։ Յունաց Ս. Պատրիարքը, ի սկզբան իւր գահակալութեան, մեր Ս. Պատրիարքը Հօր խոստացած էր կնոջ իրաւունքը պաշտպանել և գոհ ընել. սակայն դժբաղդաբար չը տեսնուեցաւ սոյն խոստման գործադրութիւնը։ Հայ մը երբ կը լսէ թէ յունաց Պատրիարքարանը իբրև օրինակ որ ունենալիք չընդունիր հայկական պատկառ, անշուշտ կցաւի, և չկրնար հայտ աչօք նայիլ յունաց Պատրիարքարանի վրայ, և հետեաբար կարելի չըլլար՝ երկու Պատրիարքարանաց մէջ բաղկացեալ անկեղծ բարեկամութիւնը տեսնել։ Յունաց Ս. Պատրիարքը՝ եթէ արդարև անկեղծ բարեկամութեան կփափաքի, պարտի սոյն խնդրոյն վերջ տալ արդարապէս, բերիստոնէաբար և մարդասիրտար։

Մեր կբաղձամք, որ շնորհաւորական այցելութեանց ու գլուխ թեմանց մէջ արտասանեալ սիրոյ և բարեկամական խօսքերն խնդրոց ու գործոց մէջ ալ իրականապէս տեսնուին, և գործքերն ու խօսքերն իրարու համաձայն գտնուին։ Այսպէս միայն կատարուած կըլլան մարդկութեան ու քրիստոնէութեան սուրբ ու նուիրական պարտաւորութիւնք։

Այս անգամ շատ գոհութեամբ իմացանք, որ Տիգրանակերտի Նախորդ առաջնորդ Գեր. Տ. Փիլիպպոս եպիսկոպոս ետ չէ առեր իւր հրաժարեցուցման գէմ ազգային ժողովոյ մատուցած բողոքադիրը։ Եստ գոհութեամբ իմացանք, որովհետև մեր և շատերը կփափաքիմք որ այս դա-

տը տեսնուի և երևան ելնէ թէ որով իրաւամբ պաշտօնանկ եղած է Փիլիպպոս եպիսկոպոս, զոր ինչպէս քանիցս դիտած եմք՝ յանշտիս կսիրէին Տիգրանակերտի բոլոր վիճակայինք, և որոյ անակնկալ պաշտօնակութեան լրոյն վրայ յանշտիս յուզուեցան խեղճերը։

Այս խնդրոյն և անցից վրայ Գեր. Սրբանձտեանցի կողմանէ Պատրիարքարանի զրկուած պաշտօնական տեղեկագիրն՝ հրատարակեալ ըլլալով՝ տեսանք և ուշի ուշով կարգացինք։ Եթէ ներելի է անաչառ և արդար խօսիլ, այդ տեղեկագիրն մէջ կան այնպիսի կէտեր՝ յորոց կմակարարուի թէ աչառութիւն և կիրք դժբաղդաբար բաւական դեր ունեցած են, և Փիլիպպոս եպիսկոպոս զոհ գացած է աչառութեան և կրից, և այդ տեղեկագիրն իսկ քննութեան քննարկելի է խնդրոյն ուրիշ պարագայից հետ։ Այդ տեղեկագրէն զատ մեր ուշադրութեան առարկայ եղած են մեզի պատմուած ուրիշ պարագաներ ալ, զորս առայժմ չեմք հրատարակել, ինչպէս նաև չպիտի հրատարակեմք՝ Տիգրանակերտէն քանի մ'որ յառաջ առ մեզ հասած ընդարձակ գիր մը՝ որ Պատրիարքարանի զրկուած տեղեկագրի մը պատճէնն է, և որ վերոյիշեալ պաշտօնական տեղեկագրին շատ անհամաձայն կտեսնուի։ Չեմք հրատարակել որ այս գիրը, բայց սրբազան պարտ կհամարիմք մեզ՝ յատկապէս Ս. Պատրիարք Հօր ուշադրութեան մատուցանել՝ սոյն զրոյն հետ մեզ տրուած հետեւեալ ծանօթութիւնը. — «Այս «հանրագիրը Պատրիարքարանի «զրկուած է գաղտնի. որովհետև «մեծ ճնշում կայ տեղս. թէ լը-«րագրաց թղթակցներու և թէ «ազգային ամեն անհատներու «մեծ ճնշում կայ պատուիրակ-«ներէն (Սրբանձտեանցի և Պո-«յաճեան), իրենց գործակցօքն «հանդերձ բանտարկութեան և «աքսորանաց»։

Բայց յայտնանէ, կխնդրեմք Ս. Պատրիարք Հօրէն որ բարեհաճի

անյապաղ հրամայել պատուիրակաց՝ Տիգրանակերտի առաջնորդարանի գրագիր Չախըճեան Դէորդի ազատութեան համար, որ դեռ դժնդակ բանտի մէջ կտառապի, և որոյ որեւէ մասնակցութիւն չունենալը ստուգուած է։

Եւ ով են այդ Մէնտէլիճեան և Գաղէզպէղաղեան ըսուած հայերը, որ ծանուցեալ եղբրական անցքէն յետոյ, ոստիկանաց խուճխերով երեք օր շուկաներն ու փողոցները չըլնելով՝ խուճխ խուճի պատուաւոր ազգայիններ բանտարկել տուեր են։

Սոքա ազգին ներքին բարեկամք են. . . և դաւառները շատ տեղեր այսպիսի առանին բարեկամներ կգտնուին. . . . Հաշիւ ուղես՝ հաշիւ չեն տար. ազգային պաշտօնէ քաշուէ՝ ըսես՝ չեն քաշուիր. և իբրև անմեղ հրեշտակներ, և հազուադիւս ազգասէրներ ու անձնուէրներ՝ անքուն կաշխատին յօգուտ և ի շահ անձանց։ Դոցենք այս թերթերը. շատ խօսած, շատ գոչած եմք, բայց արդիւնքը տեսնուած չէ. այսպիսիք յաշուեալ են ազգին մէջ, և վայ ազգին, և թէ չկրնայ թօթափիլ այսպիսեաց լուծը։

Ազգային ժողովք և Ս. Պատրիարք Հայրը արդարութեան մեծ գործ մը գործած պիտի ըլլան՝ եթէ Տիգրանակերտի առաջնորդական խնդրոյն և անցից համար անաչառ քննութիւն բանալով անաչառ վճիռ տան։

Չեմք մոռցած և չպիտի մոռնամք, թէ Ս. Պատրիարքն էր որ հեռագրեց՝ Փիլիպպոս եպիսկոպոսը վերահաստատել Տիգրանակերտի առաջնորդական պաշտօնին մէջ, բայց պատուիրակներէն պատասխան ընկալալ թէ արդէն ճանբայ հանուած էր նա, երբ հեռագիրն իրենց ձեռքն հասաւ։

Վանօրէից խորհուրդը երեք շաբթի Ղալաթիա Մէրեքմ-Գուլի Աղեկսանդր էֆէնտիի գրասենեակին մէջ յատուկ նիստ ընելով՝ բոլոր օրը աշխատեց, և վերջապէս պատրաստեց է երուսաղիմայ հաշուոց տեղեկա-

գիրք, և առաջինից երկուշաբթի ալ սոյն խնդրոյն համար վերջին նիստ մ'ալ ընելէն յետոյ պիտի մատուցանէ խառն ժողովոյ առաջիկայ նստին :

—Վանորէից խորհուրդը Մշոյ վանուց խնդիրն ալ այս օրերս վերջացունելու արամադիր կը տեսնուի, հարկաւ նկատելով որ աւելի երկարածողիլը վնասակար կըլլայ յայտնի փոխարէն, որ արդէն բաւական փաստաւ է երկպառուտակ թեան, ներքին յուզման և յուսի մատակարարութեան պատճառաւ :

—Ս. Պատրիարք Հայրը որոշեց է՝ յատուկ յանձնաժողովոյ մը միջոցաւ քննութեան ենթարկել, մօտեւս Ղալաթիա խառն ժողովոյ և իզմիրեան Տ. Մատթէոս սրբազանի վրայ եղած յարձակումն :

—Քաղաքական ժողովոյ անդամներէն Պարեօզեան Լօղօֆէթ էֆէնտի ալ հրաժարած ըլլալով՝ հրաժարեց թիւն եօթնի հասած է :

—Այս շաբթու երեք եկեղեցական երեսփոխանաց ընտրութեան համար Համադումար ժողով գումարուած ըլլալով՝ երեսփոխան ընտրուեց է Երուսաղիմայ պատրիարքական փոխանորդ Գեր. Տ. Սիմոն սրբազան :

—Կլեմէն, թէ զինուորական դործոց վսեմ. նախարարն չընդունելով Ասլանեան Ստեփան փաշայի խնդիրը՝ փափաք յայտնեց է որ իւր պաշտօնը շարունակէ. սակայն Ստեփան փաշա խնդրեր է որ գոնէ վեցամսեայ օդափոխութեան համար Սուրիոյ կողմերն երթալու հրաման տրուի իրեն :

—Ս. Պատրիարք Հայրը հրամայեց է Գատը գիւղի Արթ. Տ. Կարապետ քահանային, որ Մարտիրոս երթալով՝ Կիւլպէնեանց թռուները մկրտէ, և անտի փարիզացիին ի հոգեւոր միջնորդութիւն փարիզական մկրտոց, Հետը կտանի շարժական օծեալ վէմ և եկեղեցական զգեստ, ուրոյնմը կրօնական ժողովոյ :

—Չորեքշաբթի վերջապէս բանտէն արձակուեցաւ մշեցի Տիրացու Յակոբը, Այժմ Պատրիարքարանի մէջ կրնակի, հրամանաւ Ս. Պատրիարք Հօր :

—Ս. Պատրիարք Հայրը իւր բնակութիւնը Պատրիարքարանի կից տունը կփոխադրէ քանի մ'օրէն :

—Արարատեան ընկերութեան ընդհանուր ժողովոյ օրինական նիստը տեղի պիտի ունենայ փաղը, ժամը 5ին, Ղալաթիոյ կեդրոնական վարժարանի մէջ :

—Եգիպտոսի գեր. առաջնորդէն՝ որոյ մայրաքաղաքս կանչուիլը ծանուցած եմք արդէն, գեռ մինչև երեկոյ պատասխան ընդունած չէ Պատրիարքարանը :

Կլեմէն, թէ գեր. Տ. Մկրեան Հայրն Եգիպտոս պիտի զրկուի, յառժամանակեայ հովուութիւն ժողովրդեան :

—Նորատունկեան մեծապատիւ Գաբրիէլ էֆէնտի՝ երեկ իւսկիւտարի բնակարանին մէջ չքեղ կոչուեց մը տուաւ Սերպիոյ սահմանոց ուղղութեան յանձնաժողովոյ գերմանական ու իտալական անդամոց, Վօն-Ելթէն և Աթթիւ-Վէլէնի վսեմաշուք տեարց, Ներկայ էին վսեմ. Ստեփան փաշա Ասլանեան և այլք :

Յիշեալ երկու պատուիրակներն ալ իրենց կառավարութեանց բարձրագոյն սպայակալութիւն անդամներէն են : Վսեմ. Վօն Աթթէն՝ հուշակաւոր մարաշախտ Մուլէի ազգականներէն է, և վսեմ. Աթթիւ Վէլէնի՝ իտալիոյ ազգային խորհրդարանին մէջ ալ աթոռ ունի :

Նորատունկեան էֆէնտի՝ ինչպէս յայտնի է, յանձնաժողովոյն մէջ գլխաւոր քարտուղարի պաշտօնով գանուած ըլլալով՝ նոցա հետ յաճախ տեսնուելու առիթ ունեցած, և նոցա համակրանքն յինքն գրաւած է :

—Վանայ մէջ ուսումնասէր ազգայիններէ մասնաճիւղ մը կադմուեր է՝ յօժանդակութիւն խիզանու Ուսումնասիրաց ընկերութեան՝ որ ի մայրաքաղաքիս : Սոյն մասնաժողովին անդամք են միծարդոյ Ա. Գէպապէեան, Գ. Շէքէրեան, Գ. Խաղախորդեան, Ե. Խաղախորդեան, Հ. Խաղախորդեան, Կ. Տ. Յարութիւնեան, Մ. Տ. Մկրտիչեան, Մ. Մալոյեան, և Յ. ամատունի :

Նշան էֆէնտի Պէրպէրեան՝ իւր հրատարակած համառօտ մարմնամարզութենէն 10 օրինակ ընծայեց է յիշեալ ընկերութեան :

—Հասուն էֆէնտիի այս անգամ՝ դարձեալ պատրիարք-կաթողիկոս ըլլալէն յետոյ, հետեւեալ գործողութիւններն տեղի ունեցած են :

Հակահասունեանց ձեռքը գտնուած հիւանդանոցին և վարժարանաց յստկացեալ միւսն ու հացն շարունեցաւ :

Մալաթիոյ փոխ-առաջնորդ Հէքիմեան Ղառնդ վարդապետ եկեղեցիէն բռնի արտաքսեցաւ, և իւր անձնական գոյքն ալ դրաւ եցաւ :

Քիլիսի (Հալէպ) Հակահասունեանց եկեղեցին կառավարութեան միջոցաւ առնուեցաւ, Ստեփանեան Յովհաննէս վարդապետ արտաքսեցաւ, ծեծուեցաւ, վիրա-

ւորուեցաւ և բոլոր կարասիքն զրաւուեցաւ :

Նշնպէս Ենթադիոյ Բիլիս գիւղի մէջ Հակահասունեանց եկեղեցին զրաւուեցաւ :

Մարտինի (Տիգրանակերտ) Հակահասունեանց ձեռքը գտնուած եկեղեցական կառավարութեան յանձնելու համար՝ տեղական կառավարութեան կողմէն չատ նեղուեր է Տ. Դանիէլ Մըղըրպեան Առաջնորդն, և նա հրաժարելով՝ Հակահասունեանց կողմէն Հ. Ալէքսիս Գրիգորեան ընտրուեց է. բայց կառավարութիւնը չէ ճանչցեր, կառավարչ հոգաբարձուները բանտարկելու է, և մինչև ցարդ ի բանտի են :

Տրապիզոնի Հակահասունեանց փոխառաջնորդ Հ. Մարկոս Մա. նասեան կառավարական ժողովէն արտաքսուեր և իւրաքանչեւ թիւն գիւմրէ, նորա յաջորդ զրկուեր է Հ. Պօղոս Եագութեան, սակայն կառավարութիւնը զանի ալ չէ ճանչցեր, և հրամայեց է եկեղեցին ու կառավարչները Հասունեանց յանձնել, ապաթէ ոչ՝ կապեալ զրկել զինքը ի Պօլիս :

Պէրութի Հակահասունեանց երկու եկեղեցիք բռնի առնուեր են :

Լիբանանու Չըմմար վանքին վրայ գիշեր ժամանակ յարձակելով՝ Գասպարեան Բարսեղ արքեպիսկոպոս վանահօրդէմ գրեւոր զոցեր են, որով վանահայրն հարկադրեց է չորս օր գիշեր ու ցերեկ վանքին դուրսը ախոռի մը մէջ մնալ, Վանականք և դըպրոցին ուսանողք գիշերանց ընկալըններով արտաքսուեր են, և Բ. Դրենէ Լիբանանու իշխանութեան հեռադրով հրաման դրացեր է՝ Հասունեանց յանձնել վանքը. Պապին նուիրակն ալ 80 հոգիի հետ դացեր կնքեր է վանքը :

Գահիրէի եկեղեցին Հասունեան քահանայի մը յանձնուեր է կառավարութեան միջոցաւ, և Դաւթեան Սերովքէ եպիսկոպոս զօրք բռնի արտաքսուեր է եկեղեցիէն :

Մուսուլ և շրջակայքը գտնուող և 100 հազարէն աւելի եղող Բիլտանի ժողովուրդը՝ Հակահասունեանց գաղափարակից ըլլալուն պատճառաւ՝ մինչև ցարդ կնքուի, և Հռոմայ կողմէն կարգեալ պատրիարք մը անոնց կըռնակալէ, առանց կարեւորութիւն տրուելու նոցա բազում բողոքանաց : Սոցա եկեղեցին զօրք պաշարեալ է, և թէպէտ ժողովուրդը կընդդիմանայ, սակայն միշտ կծանուցուի թէ հնազանդիլ պարտին :

Առջի օր ալ, մայրաքաղաքիս

մէջ Հասունեանք, եկեղեցակա. նոց ու աշխարհականաց բազմութիւն մը, իրենց առաջնորդ ու նենալով քանի մը ոստիկան և հաշարապետ մը, Ղալաթիոյ Ս. Փրկիչ եկեղեցին ու Պատրիարքարանն երթալով, հոն գտնուող 23 հոգին բռնի դուրս հաներ են, նոյն միջոցին, Պէյօղլու Բանկալթի Ս. Յակոբ Հիւանդանոցի ալ տիրեր են այսպէս, և կըսուի թէ այս գործողութեանց առաջնորդք գեապանատանց ոմանց կվերաբերին : Երէկ առաւօտ ալ Ս. Յովհան Ոսկեբերան եկեղեցին բոլորովին դողուած էր :

• • • Խմբագիր

Այս անգամ Դառնիկ էֆէնտի Հարենցի միջոցաւ Չմիւռնի. այլէն՝ և Երիւնեան Աստիկ էֆ. ի միջոցաւ եգիպտոսէն՝ ազգանուէր մէկ քանի յանձանց իւսկիւտարու Ս. Խաչի երկուեւ վարժարանաց ազգատիկ ձրի ուսանողաց ի նպաստ հաւաքուած սաակնելուն ցուցակը, բարեհաճիք ձեր ազգօգուտ պատուական լրագրոյն միջոցաւ հրատարակել հանդերձ մեր խորին շնորհակալութեամբը :

Որոյ և ձեզ կանխաւ մեր շնորհակալութիւնը յայտնելով :

Մնամք անկեղծաբար

Ի դիմաց Հոգաբարձութեան

Ս. Խաչ երկուեւ վարժարանաց

18 օգոստ. 1879 Ատենապետ

Իւսկիւտար. Մ. Հարենց

Մեծ. Էֆէնտիք Եգիպտոսէն

Չենոր Նաուկիլէճեան	5 ֆր.
Բիւզանդ. Ալէքսանեան	5 »
Թադէոս Մուլթաֆեան	2 »
Սնտօն Հաճի	3 »
Գաբրիէլ Գրիգորեան	5 »
Համբարձում Մկրտիչեան	5 »
Դառնիկ Պէրպէրեան	3 »
Յակոբ Ագապեան	2 »
Աստիկ Երիւնեան	10 »
Մարգար	2 »
Ոմի	4 »
Յովհաննէս Նախնուխեան	10 »
Խաչատուր Խորէնեան	4 »
Ոմի	2 »
Սարգիս Պիւլպիւլեան	3 »
Մինաս Յակոբեան	2 »
Բարսեղ Նախնուխեան	2 »
Գաբրիէլ Սրապեան	2 »
Սեդրաք Դաւիթեան	5 »
Յովհաննէս Եաղճեան	5 »
Ստեփան Պօղոսեան	5 »

87 ֆր.

Ստեփան Յակոբեան	20 զն.
Եղիա Եուսուֆեան	20 »
Դառնիկ Նահապետեան	20 »
Դառնիկ Յովակիմեան	5 1/2 »
Ճիւլան	3 1/2 »
Ոմի	11 »
Սինեօր Տալիթ Հր. ազգէն	20 »

102 »

Պողոս Պէրկամանյան	3 մէճ.
Յովհան Շահումեան	3 »
Գրիգոր Ե. Եսայեան	10 »
Խաչատուր Զաքեան	3 »
Կոստան Սուքիասեան	2 »
Յարութիւն Գրիգորեան	2 »
Մարգար Սպրո	5 »
Սաեիան Նուպարեան	5 »
Գառնիկ Հարենց	5 »
Յարութիւն Սըլազեան	2 »
Յակոբ Զիվիճեան	2 »
Սիմոն Վէմեան	3 »

47 մէճ.

ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼԻՔ

Ֆիլիպէէն Գործարմատան—
Բօթիկի լրագրին զրուեր է, թէ
Լատինէի և Հարմանլը, ի մէջտե-
ղը օսմանեան զօրք կհամախմբի,
և թէ՛ զինուորական դործոց
պաշտօնատունէն յայտարարեալ
է յիշեալ զօրաց, թէ առաջին
առթիւ Արեւելեան-Բուսէի Նա-
հանգը զօրք մուծանելու գիտա-
ւորութիւն կայ:

— Պրուսայի գաւառական լը-
րագրէն կիմացուի, թէ Տաղար-
առ ըսուած գիւղաքաղաքին երկ-
րագործական ամբողջ բերքն՝
անձրևի պէս թափող մարտի-
ներէն սպառած ըլլալով, ժողո-
վըրդեան մեծագոյն մասն յետին
թշուառութեան հասերեն և Միւ-
տիւրը կշանայ պարէն և սերմ
հայթայթել կարօտելոց համար:

— Գլխաւոր նախարար Արիֆի
փաշայի՝ զոյգ մը ձի կառաց, և
Շէյխ-Իւլ-Խալաֆ Էսատ էֆէն-
տիի՝ ակնակուռ ընչատուփ մը
ընծայուեցաւ օգոստ. Սուլթանին
կողմանէ:

— Եգիպտոսի Խոֆին՝ որ նա-
խարարաց գահեղեցութիւնն իրեն
վերապահած էր, Բիշաֆ փաշա-
յին տալու գիտաւորութիւն ունի
եղեր:

— Եանեսայի և Թրհալայի բը-
նակիներէն 308 ընտանիք տե-
ղական իշխանութեանց ծանուցե-
րէն, թէ երբ յիշեալ գաւառները
Յունաստանի տրուին՝ պիտի գաղ-
թեն իրենք:

— Բ. Դրան հեռագրուեր է
եղեր, թէ աւստրիական զօրքը
Թալլեմա ալ մտաւ, հակառակ
պայմանագրութեան:

— Ոստիկանութեան հրամա-
նատարներէն, ապաներէն ու ոս-
տիկաններէն 500 հոգի պիտի
արձակուին, և նոցա տեղ պահա-
կանոցներէն կանոնաւոր զինուոր
պիտի առնուին:

— Արեւելեան-Բուսէի Նա-
հանգին մէջ այժմ բնաւ պուլ-
ղարական դրօշակ չտեսնուիր,
սակայն օսմանեան դրօշակն ալ
գեռ պարզուած չէ:

— Երէկ դրած էր Վազըթ, թէ
չէյիս Ապտուլլահի ապստամբու-
թիւնն աննշան բան մ'ըլլալուն
պատճառաւ, Սումիհ փաշայի և
այլոց ուղեորութիւնն ետ մնա-
ցած է:

— Կայսերական հրամանաւ ո-
րոշուեր է՝ թնդանօթածիգ հեծ-
եալ, հետեակ և այլ զօրաց հա-
մար տարբեր տարբեր ձևերով
սուր տալ, և հրամանատարաց
ու սպայից՝ իրենց աստիճանին
համեմատ, Յայտնի է, թէ մինչև
ցարդ ամենքը միաձև, կամապայից
ու դած ձևովը սուր կգործածէին,
առանց բնաւ մէկմէկէ տարբե-
րելու:

— Աֆղանստանցի ճէմալէտ-
տին անուն մէկը՝ որ քանի մը
տարիէ հետէ Եգիպտոս կընակէր,
Հիճադի կողմերը աքսորուեր է՝
իմացուելով որ ինչպէս ուրիշ տե-
ղեր նոյնպէս և յեգիպտոս խռո-
վութեան որոմն ցանկու ձեռ-
նարկած է:

Սթոքոլմի մէջ «Երկու նե-
ղուցը» վերնագրով տետրակ մը
հրատարակուեր է, որ կայդէ Ե-
ղեր թէ Գերմանիոյ և Ռուսիոյ
մէջ պատերազմն անհրաժեշտ է, և
հարաւային սլաւները ռուսական
հպատակութենէ ելնելով գերմա-
նական հպատակ պիտի ըլլան:
Կըսեն, թէ այս տետրակը Շուէտի
թագաւորը գրած է:

— Զրոյց կայ, թէ Գերմանիոյ
և Ռուսիոյ մէջ տիրած ցրտու-
թեան պատճառն է՝ Պալմիկի
նահանգին բնիկ գերմանացի բը-
նակիները Ռուսիոյ դէմ ապրա-
սամբեցունելու համար Պիզմարգ-
իշխանին կողմանէ զրկուած լը-
տեսներն ու գրերը, որոնք Ռու-
սիոյ կառավարութեան ձեռքն
անցեր են:

— Գերմանիոյ կայսրը, Սէտանի
պատերազմին տարեգարծի օրը,
3 ժամ ձիու վրայ ըլլալով ներ-
կայ գտնուեր է զինուորական
հանդիսի մը: Ամայս Յին ալ
Սթրազպուրկի պիտի երթայ, Մէ-
ցի կողմերը տեղի ունեցած նը-
շանաւոր պատերազմաց տեղերն
այլքէ անցունելու համար: Այս
առթիւ, մեծաշուք խնճոյքներ
պիտի տրուին, և ներկայ պիտի
գտնուին Սաքսոնիոյ և Վիրթեմ-
պերկի թագաւորք, Գերմանիոյ
գահաժառանգն, Շուէտի գա-
հաժառանգն, Պատէնի և Մէք-
լէնպուրկի մեծ դուքսերն, մա-
րաշխտ Մօլքէ և այլք:

— Գերմանական լրագիրը հեր-
քած են Պիզմարգ իշխանին հը-
րաժարման գիտաւորութիւն ու-
նենալուն զրոյցը:

— Բեդրասպուրկի անգղիական
գեւսպան լորտ Տիւֆրին՝ հրամա-
նաւ իւր հայրենիքն իրլանտա
գացեր է:

— Աւստրիոյ կայսրը կառք մը
և կառաց ու հեծնելու ձիեր
ընծայեր է Գարատաղի իշխանին:

— Օտէսայի մէջ ոչնչականաց
սմանց կախուելու օրը ժողովուր-
դը կառավարութեան դէմ զըրդ-
ուելու ամբաստանութեամբ բան-
տարկեալ Էթմաթ անուն ուսու-
նարական մը ինքզինքն սպան-
նէր է զլուսը պատին զարնելով
և ջախջախելով, որպէս զի իւր
ընկերներն յայտնելու համար
տրուած չորչարանքէն ազատի:

— Ռուսաց կայսրը յատուկ
սուրհանդակաւ զիր մը զրկելով
ան իշխանն Սերպիոյ, պատուի-
րեր է որ Պուլլարիոյ և Սեր-
պիոյ սահմանաց խնդրոյն վերջ
տրուի:

— Սերպիոյ իշխանը ամայս
վերջերը Նիշէն Պէլլրատ երթա-
լով՝ անդանօր պիտի ընդունի
Ռումանիոյ և Պուլլարիոյ իշխան-
ները, և ապա ինքն ալ փոխա-
դարձ այցելութեան պիտի եր-
թայ ի Պուլլարէշ և ի Սօֆիա:

— Զինացի ճանապարհորդ մը
չինական լրագրի մը մէջ Եւրո-
պիոյ քաղաքակրթութեան վը-
րայ հետեւեալ խորհրդածու-
թիւնները ըրեր է: — Երկաթու-
ղաց ու շոգենաւուց վրայ խօ-
սելով ըսեր է, թէ «Ժամանակաւ
թեւաւոր կառքերն ասանցմէ ա-
ւելի աղէկ էին. բայց թռչնոց
նման թռչող այս կառաց չի-
նութեան արհեստն անյայտ Ե-
ղաւ»: — Ապա Զինաստանի մէջ
երկաթուղեաց շինութեան վրայ
գրելով, գիտեր է թէ «Գաղ-
ղիոյ կառավարութիւնը յանդու-
րու եղած ասանք երկաթուղի-
ները տարածած է մինչև սահ-
մանագլխիւր. բայց երբ յաղ-
թուեցաւ՝ գերմանացիք գաղղի-
ական երկաթուղիներն ընդդէմ
Գաղղիոյ գործածեցին: Երբ մէկ
մարդ մը կրնայ գծէն դուրս
հանել շոգենաւուց կարավան մը,
յայտնի է թէ երկաթուղիք վը-
նասակար կըլլան քան իմ օդ-
տակար: Որովհետեւ Եւրոպայի
վաճառականք ամեն բանի ձեռ-
նամուխ կըլլան, երկաթուղիներ
շոգենաւներ ու հեռագրական
գծեր կշինեն. բայց ի Զինաստան
ի մէջ վաճառականաց և կառա-
վարական պաշտօնատարաց մեծ
անջրպետ ըլլալով՝ պաշտօնա-
տարք երկաթուղի չեն կըր-
նար չինել, և ժողովուրդն ալ
երկաթուղեաց կարեւորութիւն
չտար. բայց յայտնէ, ի Զի-
նաստան երբ մեքենայք մուտ
գտնեն, ժողովուրդեան մեծագոյն
մասն անգործ մնալով՝ բաղում
խռովութիւնք ու յուզումք
տեղի պիտի ունենան», Զինաս-
տանի մէջ ժողովրդեան մեծա-
գոյն մասն այս գաղափարէն են

եղեր. բայց կարծեմք ի ճարտն
այս գաղափարը չկայ, և անդ-
քաղաքակրթութիւնը հակայ քայ-
լեր կառնու:

ՀԵՌԱՅՐԱՆՈՒՐԷ

Պէլլին. 12 սեպտ. — Պէլլինի լրա-
գրաց գրածին նայելով՝ Ռուսիոյ կա-
ռավարութիւնը արտաքոյ կարգի մի-
ջոցներ ձեռք կառնու Պալմիկի նահա-
նաց մէջ բնակեալ գերմանական ժո-
ղովրդեան դէմ: Ռուս սրաշտօնակալք
խափանեցին՝ յիշեալ նահանգաց մէջ
գերմանացեաց հաստատած քանի մը
ընկերութիւնները: Ռուսական ու գեր-
մանական լրագրաց բանակօրէն կշա-
րունակէ առաջուան պէս: Բուսեցաւ,
թէ Ռուսիոյ ու Գերմանիոյ կայսերաց
տեսակցութիւնը Պիզմարգ իշխանի կա-
մաց հախտակ տեղի ունեցած է:
Բայց ստուգուած է, որ Պիզմարգ իշ-
խանը յիշեալ տեսակցութիւնը իրբեւ
անձնական նկատած է, և զիմացրու-
թիւն ըրած չէ:

Լոնտոն. 12 սեպտ. — Այս աւուր
լրագրաց շատ հաստատուէս կհաւա-
տան, թէ Բեռլինի մէջ յարուցեալ
ապստամբութիւնն, և անգղիական
գեւսպանին ու գեւսպանականաց կոտո-
րածը՝ ռուսական դարձուածոց ազդե-
ցութեան արդիւնքն է:

Պոնապոլ. 11 սեպտ. — Զրոյց կայ,
թէ Աֆղանստանոյ Էմիրը սպանուած
է, կամ ինքզինքը սպանած է:

Բեդրասպուրկ. 12 սեպտ. — Իբրեւ ըս-
տոյք կհամարուի՝ նախարարաց փոխ-
խութեան լուրը: Հաւանական է, որ
արտաքին գործոց նախարար անունի
Տոնդուքօֆ Գորսուքօֆ իշխանը, Կըս-
ուի, թէ գահաժառանգ իշխանը պա-
հեստի զօրաց և Բեդրասպուրկի նահան-
գին հրամանատար պիտի ըլլայ: Թօթ-
լըպէն զօրավարին ալ հաւարակային
չինուածոց նախարարի պաշտօն պիտի
յոնձնուի եղեր: Ուրիշ շատ մը փոփո-
խութեան գրոյքներ ալ կան:

Վիեննա. 12 սեպտ. — Աւստրիական
զօրքը ատանձինն գրուեր է Թալլեմա-
յի Բլեվեմ ըստուած տեղի, մինչդեռ
Եգիպտազարի օսմանեան հրամանատա-
րը պահանջեր է, որ օսմանեան զօրքն
ալ մէկտեղ գտնուի, և բողոքեր է ա-
ւստրիական զօրաց ատանձինն գրաւ-
ման դէմ:

Ի Լ Ա Ն

ՊԱՊԸ—ՍԷՐԱՍԷՐԻ

Նիզամիյէ Էլպիսէ անպարընտ
միւպայիս օլունաճագ տէօթ
Եիւզ պին մէթրօ ինկիլիզ նէֆէր
չուհասընտան թարիխի գարա-
ընտան իթիպարէն իքի մահ մի-
րուրինտէ թէսլիմէ պաշլանուպ
պէհէր մահ գըրգ պին մէթրօսը
Տարը Շուրաճա պիլ ինթիլապ
նուսուէն իթթիլապ օլունաճ չու-
հայէ թէվֆիլդէն թէսլիմ գըլըն-
մագ վէ անպարա թէսլիմինէ
գատար վուգու պուլաճագ մէ-
սարիֆի նագլիյէ վէ օսլիլէսի ի-
լէ բէսմ կէօմրիկի միւթէհայիւ-
տէ այիտ օլմագ վէ էսմանը
թէսլիմինի միւպէյին վիլիլէճէք
մագպուզ սէնէտլէրինին թա-
րիլէրինտէն իթիպարէն եիկի-
մի պիլ կիւնլի իւշ թագսիտ ի-
լէ վէ Եիւզիւք ալթուն Եիւզ
զուրուշ հիսապը իլէ Նիզամիյէ
խագլինէսի մախսուսթընա մահ-
սուպէն մալիյէ խագլինէսլիտէն

վերլուծել շարժը վե չհրայի թի սայրեմի իւն պէհէր մէթոսը օն տօգուղ զրուչ օթուղ պէշ վա- րայա թալիպի էօհտէսինտէ օ- լուպ իւր լը բուսինին իւչիւնճիւ բազար իրթէսի կիւնիւ պիւ միւ- նագասա գարարը գաթիսի վի- ըիւնճէկինտէն, վէ իրթէսի կիւ- նիւ ուսուլը վէճհէ թէնդիւ լա- զըմ կէլէն եիւզտէ պէշինէ զու- հուր խտէճէ թալիպին թէնդի- լաթը տալի գապուլ խալէմէ- յէճէկինտէն, իթասընա թալիպ օլանէրին պէհէմէհալ Տարը Շու- րայի ասքէրիյէ կէլէնէրի իլան օլունուր :

Պասը-սէրասքէրի
29 աղօսթ. 1879

Նիզամիյէ նանը ազիդ խտարէ- սի տէկիրմէնէրի հասըլաթընտան սաթըլաճադ օլան պէշ եիւզ պին գըլէ քէփէյին թարիխը գարա- ընտան իթիպարէն եէվմիյէ օն ալթը պին եիւզ ալթմըշ զըլէսի ախը օլունարագ պիր մահ խի- թամընտա արգասը օլընմագ վէ պահասը սիմ մէճիսիյէ եիկիրմի լուրուչ հիսապը իլէ նագտէն վէ բէշինէն վիրիւս պատէհու մէշ քիւր քէփէք գալըրըմագ վէ զիքը օլունան քէփէյի թօփտան վէ եալսօտ էլլի պին գըլէյէ գա- տար փարչա փարչա ալմագա տա- խի թալիպ զուհուր խտէր խտէ վի- ըիւնէր շարժը իլէ պէհէր գըլէ- սի օն պիր փարայա թալիպի էօհ- տէսինտէ օլուպ էյլուլը բուսի- նին իւչիւնճի փազար իրթէսի կիւնի թէքար միւղայէսինին իհրասը իլէ գարարը գաթիսի վերլուծէկինտէն, իլթիրասընա թալիպ օլանէրին եէվմ մէշ- քիւրտէ Տարը-շուրայի ասքէրիյէ կէլէնէրի իլան օլունուր :

Պասը-սէրասքէրի
28 աղօսթ. 1879

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒԹՅՈՒՆ

1 Սեպտեմբեր 1879

Բօնուսիտէ	12. 4
Սօսիթէ ժէնէրալի բաթ. Ա. 1.	4-28
Բրէտի " " Օ. 1.	5.
Երկաթուղեաց " ֆր. 42-20	
Բրամուէյ Օ. 1.	4-15
1865ի փոխառութիւն ֆր. 63.	
1865ի " " 68.	
1869ի " " 67.	
1872ի " 1.	21.
Օսմանեան լիբան 100 զուրուլէն	
Մէճիտիյէ	106-21
Մէթալիք	117-3
Պիւնճ	540.
Թըթաղլամ	350.
Բուսիոյ բօլ	90. 2
Գաղղիական լիբա	37-8
Անգղիական " "	109.
Գրիմիյ	51.

Տ Պ Ա Ր Ա Ն

Մ. Կ. ՍԱՐԴԵՄՆ

Մէրճան չարչի գրաւաճառ Պաղտասար աղայի դիմայի փողո- ցը Բիւշտի էֆէնտի խանի տակ, տպագրութեան համար իրեն ո՞ր և է գործ յանձնողները գոհ կընէ, չափաւոր գնով, և միանգամայն վայելուչ ու ընտիր տպագրու- թեամբ :

Արդէն շատերը սոյն տպարա- նին գործ յանձնած, և ըստ ա- մենայնի գոհ եղած են :

Ուստի կհրաւիրուին՝ ամեն տե- սակ տոմսակ, հրաւիրագիր, և այլ ամենայն հրատարակելի գործ ունեցողները :

ԴԱՍԱԳԻՐԻՔ

ՄԱՐԱԶԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ

Հին եւ ՆՈՐ ԿՏԱԿԱՐԱՆԻ

ի պէտս դպրոցաց

ԱՌԱՆՁԱՐ

Երկրորդ տպագրութիւն

Գրատուն Վ. Յ. Մարգարեան

Մէրճան չարչը թիւ 17

Գին 3 1/2 դահեկան

Սոյն գրատու իրքը կպտուենակէ հին և նոր կտակարանի պատմու- թեան կարևոր մասերը. այս նը- պատակաւ ջանացուած է ըստ կարի ամբիսի և գիւրուսանելի ընել զայն աղայոց, որոյ քաջո- դած լինելուն ապացոյց մ'է քիչ ժամանակի մէջ հաջարակոր օրի- նակաց ապառուսն :

ԱՌԱՋ ՆՈՐԴ

ԽՕՍԱԿՅՈՒԹԵԱՆ

ԱՆՊԼԵԲԵՆ ԼԵՁՈՒԹ

Աշխատասիրեաց

Մ. ՊԱՂՏԱՍԱՐԵԱՍ ՀԻՍԵԱՆՅ

1879

Անգլիերէն լեզուն դիւրաւ ընտելանալու և քիչ ատենի մէջ խօսիլ սորվելու համար յարմա- րագոյն և մէկ հատիկ գործի մը կրնայ համարուիլ այս նոր գիրքը, որ 240 երեսէ բաղկացեալ է և կը պարունակէ հետեւեալները .

Մասն Ա. Քերականական կա- նոններ. — Բ. Զրուցատրութիւն. — Գ. Անգլիերէնի յատուկ ոճեր. — Դ. Համառօտ նամականի. — Ե. Համառօտ բառարան Հայերէ- նէ յԱնգլիերէն. — Զ. Համառօտ բառարան Անգլիերէնէ ի Հայերէն :

Արամեան տպարանէն ի լոյս ընծայուած այս գործը մաքուր տպագրութեամբ և անգլիական կաղմով գեղեցիկ կերպիւ պատ- րաստուած կը ծախուի ամեն գը- րաւաճառաց խանութները ի զին երկու փրանք :

ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

ԵՒ

ՀԱՅ ԺԱՂՈՎՈՐԴՆ

ԽՕՍԵՏԱԻ

Հրահր Աստուր

Աղղ. Հիւանդանոցի սլարտէղին մէջ
27 Մայիս 1879

Սոյն ճառը՝ որ Մահմանադրու- թեան մեր ազգի մէջ ունեցած ազդեցութեան և Հայ ժողովըր- դեան արդի վիճակին վրայ խոր- հըրդածութիւններ կպարունակէ ի լոյս ընծայուած է Արամեան տպարանէն :

Հեղինակը ուղեւոր օգտակար գործոյ մը ծառայեցնել այս հը- րատարակութիւնը, որոշած է Կիլիկիան ընկերութեան նուիրել ինչ շահ որ գոյանայ :

Կծախուի ամեն Հայ գրաւա- ճառի քով և Բերա Թիւնէլի դի- մացը Պ. Պօտէն գաղղիացւոյն գը- րատունը ի զին 2 1/2 դշ արծթ.

ՄՕՐԻՍ ԿԱՄ ԱՇԽԱՏՈՒԹԻՒՆ

ԲԱՐՅԱՎԵՊ

ՄԱՏԱՄ Զ. ԳԱՌՈՅԻ

Թարգմանեց ի գաղղիերէնէ

Մալիէյ Գ. Հաբէն

Ըստ յանձնարարութեան

Արթ. Գ. Վ. Սրուսնձտեանցի

Ամեն կարգի անձանց համար աշխատասիրութեան և խնայող- ութեան ազդու օրինակներ պա- րունակող սոյն ընտիր բարոյալէ- քը որ 250 ութածալ երեսէ կը բաղկանայ, մաքուր տպագրու- թեամբ հրատարակուած լինելով խիստ դիւրագին, այսինքն հատը մէկ քառորդ մէճիտի կծախուի ամեն Հայ գրաւաճառաց քով :

Վստահ եմք որ սոյն օգտաւէտ հրատարակութիւնս իւր արժանի ընդունելութիւնը պիտի գտնէ ընթերցասէր հասարակութենէն, և այսու, ազնուասուն թարգ- մանչին սոյն անդրանիկ երկասի- րութիւնը բարոյապէս վարձատրը- ուելով պիտի քաջալերուի այլևս զբաղիլ ապագային մէջ այսօրի- նակ օգտակար ձեռնարկու- թեանց :

ՀԱՅՈՒԹԵԱՆ ՀՈԳԻՆ

ԲԱՆԱԹՍԱՐԻԹԻՒՆ

ԳԵՐԱՊԱՏԻ ԶՕՐԵ

ՄԱՂԱԲԵՍԱՆ ՎԵՐԱՏԻ ՕՐԱՆՆԵԱՆ

Երաժշտ. Ժողովուրդի

Արտասանեալ ի յաղանի

Կրասիլսոց ընկերութեան

Երաժշտար ի 26 Մայիս 1879

Կծախուի իւսկ. Սէլամիէ Յա- րութիւն աղայի սրճարանը. Կ. Պօլիս Ֆրէնկեան գրատունը և Սուհի Պօղոս աղայի խանութը. Ղալաթիա Յ. Արշակ էֆ. ի խա- նութը ի զին 3 դահեկան ար- ծաթ գրամ :

PILULES HOLLOWAY

ԴԵՂԱՀԱՏԻ ՀՈՒՂՈՒՆԻ

Լեարդի, ստամոքսի և աղիքներու ամեն տեսակ անկարգութեանց համար խիստ ընտիր է սոյն դեղահատը. նար ջղային տկարութեան, ուժաթափութեան և տխրութեան համար. կը ջնջէ և ան- հետ կընէ ամեն տեսակ անշտիաւոր րութեանց հետքերը. Սրտի և երկկա- մանց վրայ օգտակար ազդեցութիւն մ'ունի. արիւնը մաքրելով նոցա խան- գարեալ վիճակը կը կանոնաւորէ, և գրգռելով կենսական դործարանները կը զօրացնէ. Իւր դեղական մեծ ազդե- ցութեամբ սրտախառնութիւն, կուծ- ութիւն, մաղձային հիւանդութիւն- ներ, որովայնի մէջ լեցուած կաղեր, գլխի ցաւեր կը վանէ, մարտդութիւնը կը չափաւորի, և մարմինը մաքրուելով բոլոր այն աղտեղութիւններէ որ շատ անգամ դանազան հիւանդութեանց ըս- կըղընապատճառ կըլլան, առողջ ուժեղ, և բնական դիւրը կըղղենու :

NGUENT HOLLOWAY

ՍՊԵՂԱՆԻ ՀՈՒՂՈՒՆԻ

Մորթային հիւանդութիւնք և վէրք բուժելու մասին ունեցած պարսպական յատկութեանցը չհաւատարիք բնաւ ու- ընդդէմ մը, հին կամ նոր թունաւոր վէրքեր, ուռեցք, քաղցիկ (շիրիփէնէ), սրունից և ստեանց վէրքեր կամ բոլո- րովին կանցնին և կամ կը լաւանան. օգ- տակար է նաև հարբուխի, հաղի, սրտի բարխման, մանաւանդ օդացաւ (եէլ) ըսուած հիւանդութեան. Իւր կազդորի, և զօրաւոր ազդեցութեամբ խոլ (սը- բաճա) հիւանդութեան ապականիչ դո- րութիւնը ինչ աստիճան որ ըլլայ՝ կը- դիմագրաւէ :

Սյս դեղերուն գործածութեան եղա- նակը նշանակուած է իւրաքանչիւր տու- լի վրայ, որ կը գտնուի ամեն դեղա- վաճառներու քով, և մասնաւորապէս Պահէ-գարու Թալ խանի կողմեր Պ. Դասպարեանի դեղարանը՝ Ն. 7՝ կը- ծախուի :

Աւելի սոճել ուղղող կը հրաւիրուի առ հեղինակն տօթթօր Հոլլուէ ի Լօն- տոն Օքսփօրս փողոց թիւ 555 :

ՊԱՅՄԱՆՔ ՓՈՒՆԶԻ

1. Փոռնը 2ՈՐԻՔԵՏԻԹԻ և ՇԱՐԱԹ օրերը կը հրատարակուի :

2. Տարեկան բաժանորդագին է մի- այն չորս արծաթ մէճիտ կանխիկ վր- ճարելի, թէ մայրաքաղաքիս և իւր ար- ուարձանաց և թէ գաւառաց համար :

3. Վեց և երեք ամսոց համար ալ բաժանորդ կընդունուի :

4. Տեղական և գաւառական թղթա- տարութեան ծախքը խմբագրութիւնը պիտի վճարէ :

5. Հատը 1 զըշ մէճիտ, և կը գտնուի ամեն Հայ գրաւաճառաց խանութները և ձեռքէ ծախողներու քով :

6. Մանուցման տողը 5 զրուշ է մէկ անդամի համար : Աւելի աժան կըլլայ աւելի անգամներու համար :

7. Խմբագրութեան վերաբերեալ որ և է զիւր ուղղելի առ Տնօրէն-Տէր Հ. Ս. Արաճահան Կ. Պօլիս Պաղղ-բաղար Նաֆիյէ խան վերի յարկ թիւ 16 :

ՏՆՕՐԵՆ ԵՒ ՏԵՐ

Հ. Ս. ԱԼԱՃԱՃԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԻԲԱՅԷԼ Կ. ՍԱՐԴԵՄՆ

Մէրճան չարչի Բիւշտի էֆէնտի խանի տակ թիւ 20